

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Факультет фізичної культури

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичного виховання

Юрій ЮРЧИШИН

27 серпня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СТРІЛЕЦЬКА ЗБРОЯ ТА ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА**

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Захист України)

за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

за предметною спеціальністю 014.16 Середня освіта (Захист України)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

мова навчання українська

2025-2026 навчальний рік

Розробник програми: Олександр ВОЛОХ, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання

Ухвалено на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 13 від 27 серпня 2025 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Володимир МИСІВ

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Стрілецька зброя та вогнева підготовка» полягає у формуванні інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей у майбутніх вчителів «Захисту України», спроможних організувати і методично правильно проводити заняття з вогневої підготовки, а також навчати майбутніх захисників України застосовувати стрілецьку зброю на полі бою.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Рік навчання	2-й рік
Семестр вивчення	4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити
Загальний обсяг годин	120
Кількість годин навчальних занять	48
Лекційні заняття	12
Практичні заняття	36
Семінарські заняття	-
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	72
Форма підсумкового контролю	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: шкільний курс «Захисту України», а саме базові знання та уміння зі стрілецької підготовки.

5. Програмні компетентності навчання.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Стрілецька зброя та вогнева підготовка» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися інтегральна, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх і військових наук, педагогіки та військово-патріотичного виховання й характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти

Загальні компетентності:

ЗК 02 Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 03 Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вияву національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 05 Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

Спеціальні (професійні) компетентності:

СК 02 Здатність моделювати зміст уроків відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів у закладі загальної середньої освіти, а також здійснювати моніторинг результатів, ураховуючи вікові, статеві й індивідуальні особливості дітей

СК 03 Здатність використовувати та вдосконалювати власну систему знань та умінь із захисту України, психології та педагогіки, методики навчання предмету «Захист України» у професійній діяльності.

СК 05 Здатність самостійно проводити навчальні заняття та позаурочні заходи із захисту України з учнями закладів загальної середньої освіти, професійної освіти, загальноосвітніх установ.

СК 06 Здатність до професійної орієнтації молоді щодо служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, визначених чинним законодавством, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

СК 06 Здатність до професійної орієнтації молоді щодо служби у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, визначених чинним законодавством, до захисту життя і здоров'я, забезпечення власної безпеки і безпеки інших людей у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу.

СК 07 Здатність узагальнювати, систематизувати та структурувати навчальний матеріал з предмету, усвідомлювати та грамотно відтворювати його.

СК 08 Здатність до рівноправної й особистісно орієнтованої взаємодії з дітьми під час організації освітнього процесу з захисту України в закладі загальної середньої освіти, зокрема із залученням батьків на засадах партнерства для надання додаткової допомоги дітям і підтримки тих, хто має особливі освітні потреби (компетентність педагогічного партнерства).

СК 09 Здатність планувати та організовувати процес навчально-пізнавальної діяльності учнів під час вивчення предмета «Захист України».

СК 12 Здатність до доцільного використання інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій у процесі навчання захисту України та професійній діяльності загалом.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Стрілецька зброя та вогнева підготовка» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

ПРН 06 Здатний застосовувати логічне мислення, аналіз та синтез інформації для розв'язання професійних завдань, а також ефективно використовувати вербальні та невербальні комунікативні стратегії для взаємодії з особовим складом під час навчальних та виховних заходів.

ПРН 08 Володіє методиками визначення та корекції самооцінки учнів, створення мотиваційного навчального середовища; вміє застосовувати різноманітний навчальний матеріал, включаючи основи стрілецької зброї та вогневої підготовки для активізації пізнавальної діяльності учнів у галузі захисту України; використовує технології розвитку критичного мислення та рефлексивних навичок для формування у дітей глибокого розуміння питань захисту України, їх особистісних цінностей та потенціалу.

ПРН 09 Володіє знаннями щодо змісту шкільного курсу "Захист України" (з урахуванням тематики стрілецької зброї та вогневої підготовки), а також спеціальними методиками диференційованого навчання окремих розділів та тем у закладах загальної середньої освіти

ПРН 15 Вміє здійснювати річне прогнозування результатів навчання з "Захисту України", беручи до уваги вихідні дані та індивідуальні характеристики учнів, зокрема їхню зацікавленість та здібності до опанування стрілецької зброї, вогневої, тактичної, військової, військово-інженерної підготовки та цивільного захисту. Також володіє навичками семестрового прогнозування, базуючись на поставлених навчальних завданнях та можливостях учнів у кожному з цих освітніх блоків.

Після вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Стрілецька зброя та вогнева підготовка» здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

призначення, бойові можливості, будову стрілецької зброї, гранатометів, ручних та реактивних гранат, бойових патронів і пострілів до гранатометів, оптичних (денних та нічних) приладів спостереження та стрільби. Можливі затримки під час стрільби та способи їх усунення. Порядок зберігання і збереження стрілецької зброї;

зміст і порядок перевірки бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї;

основи та правила стрільби зі стрілецької зброї та гранатометів, основні положення Курсу стрільб, заходи безпеки під час поводження зі зброєю та в ході виконання вправ стрільб. Методичні основи підготовки та проведення занять зі стрілецької підготовки;

уміти:

використовувати отримані знання в своїй практичній діяльності для підготовки учнів до захисту України;

практично користуватись нормативно-правовими актами та науковою літературою, критично осмислювати документи та першоджерела;

готувати стрілецьку зброю ручні та реактивні гранати до бойового застосування (стрільби), усувувати затримки під час стрільби, проводити вивірку стрілецької зброї та приводити їх до нормального бою, здійснювати підготовку оптичних приладів до застосування;

застосовувати правила стрільби при веденні вогню зі стрілецької зброї під час виконання вправ стрільб та в ході бою;

виконувати нормативи з вогневої підготовки;

самостійно вивчати сучасні зразки стрілецької зброї і гранатометів, їх призначення та застосування;

правильно і швидко приймати положення для стрільби та ведення вогню зі стрілецької зброї з різних положень, заряджати та розряджати зброю, вести влучний вогонь зі стрілецької зброї, влучно метати імітаційні гранати, виконувати заходи безпеки під час поводження зі зброєю та в ході виконання вправ стрільб;

організовувати та методично правильно проводити заняття зі стрілецької підготовки.

7. Методи навчання:

словесні: розповідь, пояснення, бесіда;

наочні: ілюстрація, демонстрація, самостійне спостереження;

навчальна робота під керівництвом викладача;

самостійна робота з літературними джерелами;

письмова робота;

інтерактивні методи: аналіз історій і ситуацій;
 дискусії, дебати;
 практичні методи: виконання вправ, написання творчих робіт, есе;
 створення презентацій занять;
 заняття на основі інформаційно-комунікаційних технологій; методи
 дистанційного навчання.

8. Засоби діагностики результатів навчання: завдання вхідного і поточного контролю, виконання тестових завдань, модульної контрольної роботи, екзамен.

9. Програма навчальної дисципліни:

9.1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Разом	У тому числі				
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Матеріальна частина, основи та правила стрільби зі стрілецької зброї						
Тема 1. Основи стрільби	6	2			4	
Тема 2. Матеріальна частина автомата АК-74 та кулемета РПК-74	6	2			4	
Тема 3. Матеріальна частина кулемета ПКМ	6	2			4	
Тема 4. Матеріальна частина пістолета ПМ.	6	2			4	
Тема 5. Матеріальна частина гранатомета РПГ-7В.	6	2			4	
Тема 6. Матеріальна частина ручних осколкових (кумулятивних, термобаричних) та реактивних гранат	6	2			4	
Тема 7. Порядок використання оптичних приладів спостереження та стрільби	4		2		2	
Тема 8. Перевірка бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї	4		2		2	
Тема 9. Правила стрільби зі стрілецької зброї	4		2		2	
Тема 10. Правила поводження зі зброєю	4		2		2	
Разом за змістовий модуль 1.	52	12	8		32	
Змістовий модуль 2. Вогневі тренування та стрільби						
Тема 11. Прийоми та способи стрільби із пістолета	10		4		6	

Тема 12. Прийоми та способи стрільби із гвинтівки та автомата	10		4			6	
Тема 13. Метання навчально-імітаційних гранат	6		2			4	
Тема 14. Виконання навчальних вправ стрільб із пістолета та автомата, метання навчально-імітаційних гранат.	12		6			6	
Разом за змістовий модуль 2.	38		16			22	
Змістовий модуль 3. Методика проведення занять зі стрілецької підготовки.							
Тема 15. Організація проведення занять зі стрілецької підготовки	6		2			4	
Тема 16. Підготовка керівника до проведення заняття зі стрілецької підготовки	10		4			6	
Тема 17. Практичне проведення заняття за обраною темою.	14		6			8	
Разом за змістовий модуль 3.	30		12			18	
Разом годин	120	12	36			72	

9.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Порядок використання оптичних приладів спостереження та стрільби.	2
2.	Перевірка бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї	2
3.	Правила стрільби зі стрілецької зброї	2
4.	Правила поводження зі зброєю	2
5.	Прийоми та способи стрільби із пістолета	4
6.	Прийоми та способи стрільби із гвинтівки та автомата	4
7.	Метання навчально-імітаційних гранат	2
8.	Виконання навчальних вправ стрільб із пістолета та автомата, метання навчально-імітаційних гранат.	6
9.	Організація проведення занять зі стрілецької підготовки	2
10.	Підготовка керівника до проведення заняття зі стрілецької підготовки	4
11.	Практичне проведення заняття за обраною темою.	6

10. Форми та методи поточного і підсумкового контролю.

У процесі викладання навчального курсу «Стрілецька зброя та вогнева підготовка» використовуються такі форми та методи поточного і контрольного оцінювання навчальних досягнень студентів: усне опитування, робота на практичних заняттях, виконання вправ стрільб, тестування, модульна контрольна робота, екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання.

Оцінювання результатів навчальних досягнень студентів здійснюється з використанням рейтингової системи оцінювання. Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни) виставляється за 100-бальною шкалою і у заліковій/екзаменаційній відомості обліку успішності зазначається як оцінка за шкалою університету.

Якщо підсумковий контроль з кредитного модуля (навчальної дисципліни) передбачений у формі екзамену, то вагові бали поточної успішності на навчальних заняттях (RN_m) та модульних контролів (RK_m) повинні бути такими, щоб їх сума дорівнювала 60. Тоді 40 - це максимально можлива кількість балів (RE_m), які студент може отримати під час підсумкового контролю у формі екзамену.

Розподіл вагових рейтингових балів за дисципліну в цілому

Найменування	Поточна успішність на навчальних заняттях (RN_m)		Модульний контроль МКР (RK_m)	Підсумковий контроль	Загальний бал
	ЛК	ПЗ			
Вид заняття (форми контролю)	ЛК	ПЗ	МКР	Екзамен (RE_m)	
Розподіл балів	0	36	24	40	100
Разом за курс	$RN_m = 36$		$RK_m = 24$	$RE_m = 40$	100

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Диференційований залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
75-81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок		
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

Поточна успішність (36 балів)

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання, перевірка їх готовності до виконання наступних навчальних завдань, а також забезпечення управління їх навчальною мотивацією. Інформація, одержана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи студентів. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки), виступів студентів при обговоренні питань на практичних заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Окрім того, на практичних заняттях зі стрільб проводиться оцінювання виконання нормативів з вогневої підготовки згідно Курсу стрільб. Поточна успішність студентів оцінюється за 12-ти бальною шкалою.

Рейтингова оцінка у балах поточної успішності на навчальних заняттях (RN), обчислюється після проведення цих занять та ліквідації студентом поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, невідповідністю або недостатньою підготовленістю до них за формулою:

$$RN = (0,05RN_{co} + 0,4)RN_m,$$

де RN_{co} - середня оцінка навчальної діяльності студента на практичних заняттях з навчального (змістового) модуля, тобто частка від ділення суми всіх оцінок на кількість практичних занять (беруться оцінки від 4 до 12, отримані на навчальних заняттях та оцінки, отримані після ліквідації студентом поточної заборгованості);

RN_m - встановлений максимально можливий бал оцінювання результатів поточної успішності студента на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля ($RN_m = 36$).

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Обсяг пройденого матеріалу	Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання
1. Самостійна робота.	4-12
2. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне	

заняття № 1 « Основи стрільби».	
3. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 2. «Матеріальна частина автомата АК-74 та кулемета РПК-74».	4-12
4. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 3. «Матеріальна частина кулемета ПКМ».	4-12
5. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 4. «Матеріальна частина пістолета ПМ.».	4-12
6. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 5. «Матеріальна частина гранатомета РПГ-7В».	4-12
7. Усне опитування або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE – лекційне заняття № 6. «Матеріальна частина ручних осколкових (кумулятивних, термобаричних) та реактивних гранат».	4-12
8. Перевірка умінь та навичок у поводженні зі зброєю та її складовими, аналіз виконаної роботи, виконання творчо-пошукових завдань (презентацій) або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE під час практичних занять: № 1 «Порядок використання оптичних приладів спостереження та стрільби», № 2 «Перевірка бою та приведення до нормального бою стрілецької зброї та перевірка прицільних пристроїв гранатомета», №3 «Правила стрільби зі стрілецької зброї», №4 «Правила поводження зі зброєю»	4-12
9. Перевірка умінь та навичок у поводженні зі зброєю та її складовими, аналіз виконаної роботи, виконання вправ стрільб: № 5 «Прийоми та способи стрільби із пістолета», №6 «Прийоми та способи стрільби із гвинтівки та автомата», №7 «Метання навчально-імітаційних гранат», №8 «Виконання навчальних вправ стрільб із пістолета та автомата, метання навчально-імітаційних гранат»	4-12
10. Вирішення проблемних ситуацій, аналіз виконаної роботи, виконання творчо-пошукових завдань (презентацій), виконання індивідуальних завдань або тестування із використанням технологій дистанційного навчання, а саме: модульного об'єктно-орієнтованого динамічного середовища MOODLE під час практичних занять №9 «Організація проведення занять зі стрілецької підготовки», №10 «Підготовка керівника до проведення заняття зі	4-12

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ти бальною системою оцінювання. Питання для самостійного опрацювання зазначені в планах лекційних та практичних занять. Окрім того, здобувачі вищої освіти можуть обрати завдання для підготовки до практичних занять з нижче наведеного переліку.

Теоретико-аналітичні завдання:

- підготувати реферат (8-10 сторінок) за темою практичного заняття;
- опрацювати та зробити огляд 3 наукових статей (за останні 5 років) з питань новітніх зразків стрілецької зброї та порядку їх використання.

Творчо-пошукові завдання:

- підготувати та виступити із доповіддю за темою практичного заняття;
- створити презентацію (5-6 слайдів) по одному із питань та довести матеріал до слухачів.

Модульна контрольна робота (МКР) (24 бали)

Модульний контроль є необхідним елементом модульно-рейтингового контролю якості засвоєння студентами змісту навчання. Написання модульних контрольних робіт, передбачених навчальними планами і робочими навчальними програмами, обов'язкові. До написання модульної контрольної роботи допускаються всі студенти.

Позитивну оцінку за МКР, індивідуальні завдання не рекомендується покращувати. Невиконання МКР, індивідуальних завдань оцінюється 0 балів.

В ході вивчення дисципліни студенти повинні виконати одну модульну контрольну роботу, тривалістю 45 хв. по завершенню вивчення матеріалу 1-го, 2-го та 3-го змістових модулів. Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування закритої форми.

Успішно виконаною МКР вважається тоді, коли студент правильно відповів не менше як на 60% тестових завдань.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно з Порядком визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y->

[K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?pli=1](https://k496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view?pli=1)) зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі або змістовому модулю):

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компонента (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді.

Критерії оцінювання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті.

1. Наявність документа про завершення: сертифікат, диплом, грамота або інший документ, що підтверджує успішне проходження.

2. Відповідність змісту отриманих знань та здобутих результатів навчання тематиці курсу: у випадку якщо це курси, вебінари, семінари, круглі столи тощо, їх тематика має відповідати одній або кільком темам, які визначені даною робочою програмою.

3. Система оцінювання. Здобувач отримує:

- **відмінно (12-10 балів)**, якщо курс має значний обсяг, містить практичну складову, зміст курсу повністю відповідає програмним результатам навчання; якщо посів I місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів I місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 014 Середня освіта. Здобувач, який отримує оцінку «відмінно», демонструє глибокі, системні знання та високий рівень практичних навичок, здобутих у неформальній освіті. Він не просто засвоїв матеріал, а й здатен застосовувати його в реальних умовах, аналізувати та створювати власні рішення;

- **добре (9-7 балів)**: якщо зміст збігається з основними положеннями певної теми; якщо посів II або III місце у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (в тому випадку, якщо тема роботи відповідає тематиці освітнього компонента); якщо посів II або III місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 014 Середня освіта. Здобувач на цьому рівні володіє основними знаннями та вміннями, які відповідають ключовим положенням певної теми. Уміє застосовувати отримані знання в типових, стандартних ситуаціях. Здатний виконати практичні завдання, що були частиною курсу. Може виконувати аналітичну роботу, але потребує додаткових роз'яснень для вирішення нестандартних проблем;

- **задовільно (6-4 балів)**: короткостроковий семінар або тренінг, що дає базове розуміння теми. Здобувач володіє базовим розумінням теми, але його знання є фрагментарними, а навички – обмеженими. Його знання є поверхневими, і він може мати значні труднощі з поясненням взаємозв'язків між різними аспектами теми.

Семестровий екзамен (40 балів)

Екзамен – це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни. Підсумковий (семестровий) екзамен за освітню компоненту проводиться у формі вільної відповіді на питання тестових завдань, складених на основі матеріалу, розглянутого на лекціях та практичних заняттях. Тестове завдання (білет) екзамену складається з трьох теоретичних питань.

Студенти вважаються допущеними до екзамену, якщо вони відпрацювали всі практичні (семінарські) заняття, що передбачені робочою навчальною програмою дисципліни та успішно оцінені з питань модульної контрольної роботи.

Приймання екзамену у студентів, які навчаються дистанційно, здійснюється в режимі онлайн із використанням відповідних інструментів MOODLE у вигляді тестування закритої форми. Екзаменаційні тести містять 20 тестових завдань. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в 2 бали. Успішно зданим екзамен вважається тоді, коли студент правильно відповів не менше як на 60% тестових завдань, тобто надав 12 і більше правильних відповідей.

Оцінка оголошується студенту після його відповіді на тестові завдання і заноситься в екзаменаційну відомість.

Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, які можливо отримати за екзамен – 40 балів.

Оцінювання екзамену

Оцінка	Рейтинговий бал	Критерії оцінювання
«відмінно»	40 – 35	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм української літературної мови.
«добре»	34 – 29	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки „відмінно”, але при цьому студент

		допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформленні висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях
«задовільно»	28 – 24	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«незадовільно»	23 бали і менше	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Кількість балів за результатами екзамену, оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS заносяться в журнал контролю навчальних занять, в індивідуальний навчальний план студента та в екзаменаційну відомість обліку успішності.

Для виставлення оцінок у відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план студента) рейтингова оцінка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та оцінку за національною шкалою відповідно до таблиці:

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (%)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	

60-66	Е (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)			
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		незадовільно	не зараховано

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Стрілецька зброя та вогнева підготовка»:

- кредити зараховуються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, який складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену.

Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних занять використовуються мультимедійна лекційна аудиторія, мультимедійний проектор, екран для проектора; ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

Для проведення практичних занять використовуються мультимедійний електронний тир та навчальні зразки стрілецької зброї: пістолети ПМ, автомати АК-74, гранатомет РПГ-7В, кулемет РПК-74, ручні осколкові (кумулятивні, термобаричні) та реактивні гранати. Для відпрацювання вправ контрольних стрільб використовується стрільбище.

14. Рекомендована література.

Основна література та джерела

1. Курс стрільб зі стрілецької зброї і бойових машин КРП 03.032.056-2018(01). Київ : МО України, 2018. 380 с.
2. Петренко В.М., Кривошеєв А.М., Ляпа М.М., Семененко В.В. Стрілецька зброя та вогнева підготовка : підручник. Суми : СумДУ, 2020. 372 с.
3. Ясько В.А., Ментус І.Е., Бамбуляк М.П., Кучинський С.А., Стрілецька зброя та вогнева підготовка. Частина 1. Основи стрільби зі стрілецької зброї: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. Івана Огієнка, 2022. 164 с.
4. Ясько В.А., Ментус І.Е., Бамбуляк М.П., Кучинський С.А., Стрілецька зброя та вогнева підготовка. Частина 2. Матеріальна частина стрілецької зброї (Автомати, кулемети, штурмові та снайперські гвинтівки): навч. посіб. Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. Івана Огієнка, 2023. 120 с.
5. Ясько В.А., Ментус І.Е., Бамбуляк М.П., Кучинський С.А., Євтушок В.А. Стрілецька зброя та вогнева підготовка. Частина 3. Матеріальна частина стрілецької зброї (Пістолети, гранатомети, ручні та реактивні гранати): навч. посіб. Кам'янець-Подільський: КПНУ ім. Івана Огієнка, 2024. 144 с.

Допоміжна література та джерела

1. Керівництво зі стрілецької справи. 5,45-мм автомати Калашнікова (АК-74, АКС-74, АК-74Н, АКС-74Н) та ручні кулемети Калашнікова (РПК-74, РПКС-74, РПК-74Н, РПКС-74Н). ВКДП 7-00(01).01. Київ : УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 132 с.
2. Керівництво зі стрілецької справи. Перевірка бою, приведення до нормального бою стрілецької зброї, озброєння бойових машин та вивірки їх прицілів. ВКДП 7-00(01).01. Київ : УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного) та ЦОСіМП ЗСУ, Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 124 с.
3. Керівництво зі стрілецької справи. Реактивна протитанкова граната РПГ-18. ВКДП 7-00(01).01. Київ: УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 48 с.
4. Керівництво зі стрілецької справи. Реактивна протитанкова граната РПГ-22. ВКДП 7-00(01).01. Київ: УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 64 с.
5. Керівництво зі стрілецької справи. Нічні приціли до стрілецької зброї та ручних гранатометів. ВКДП 7-00(01).01. Київ: УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 108 с.
6. Керівництво зі стрілецької справи. Ручний протитанковий гранатомет РПГ-7В (РПГ-7Д) ВКДП 7-01(03-05, 22,23)03.01. Київ: КДШВ ЗСУ, Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 180 с.

7. Керівництво зі стрілецької справи. 40 мм підствольний гранатомет ГП-25. ВКДП 7-00(01).01. Київ : УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 64 с.

8. Керівництво зі стрілецької справи. Ручні гранати. ВКДП 7-00(01).01. Київ: УБП КСВ ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2019. 56 с.

9. Методика підготовки та проведення занять з вогневої підготовки. ВКДП 7-00(01).01. Київ: ЦОСіМП ЗСУ (НАСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного), Редакційно-видавничий центр ЗСУ, 2020. 212 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронна військова бібліотека. Вогнева підготовка (курси стрільб).

Режим доступу: <https://www.ukrmilitary.com/p/library-firing.html>

2. Електронна військова бібліотека. Гранати, гранатомети, вогнемети.

Режим доступу: <https://www.ukrmilitary.com/p/library-grenade.html>

3. Електронна військова бібліотека. Стрілецька зброя.

Режим доступу: <https://www.ukrmilitary.com/p/library-guns.html>

4. Територіальна оборона. Спротив. Вогнева підготовка.

Режим доступу: <https://sprotyvg7.com.ua/lessons/vogneva-pidgotovka>